

Talózás a nagyvilágban

TÖMEGMÉSZÁRLÁS AFRIKÁBAN—AUSZTRIA EMELI HADSEREGÉNEK LÉTSZÁMÁT — INDIA GANDHI ÉLETÉRT REMEG — LUTHER MARTON EMLÉKÉT UNNEPLI SZÜLVÁROSA

DÉLAFRIKA Sasula kerülésében Bowen térítő felkészülte a lónos alakú hegyre lett figyelmes. A bennszülöttek figyelmét arra fordították, hogy ne menjen a közelébe, mert a hegyen "gonosz szellemek" tanyáznak. Bowen erre egyedül mászta meg a rejtélyes hegyet, melynek tetején köralakú tornyos vár maradványait és egyéb épületeket talált, melyek katonák és rabszolgák lakásul szolgáltak. A babonás bennszülötteknek sejtelmük sem volt a rendkívül érdekes romok létezéséről, mert soha senki sem mert megmászni a hegyet.

ARGENTINA délamerikai köz társaság székfoglalásán, Buenos Airesben nagy jelentőséget keltett a tífuszjárvány veszedelme és terjedése. A nehezen gyógyítható kórt a Pampa körületekből vitték be a fővárosba, honnan viszont repülőgépen küldtek orvosi segítséget a szorozatos halálesetek miatt gyászba borult vidéki lakosságnak.

AUSZTRIA miniszterelnöke Dulfuss kancellár mozgalmat indított, melynek célja a 22 ezer főnyi osztrák zsoldos hadsereg létszámának 30 ezerre való felemlése volna. Dulfuss szerint csak ebben az esetben tud Ausztria sikeresen ellentánni a határmenti hitlerista támadásoknak.

CUBA elnökének, az évektől könyörtelen terror kormánzó Machadoéknak és miniszterének kiadatását követeli az új havannai kormány az angol tulajdonban levő Bahama szigetek törvényhatóságától. Machado ugyanis halálraítélte társával együtt Nassauban, a Bahamai fővárosba repült, honnan állítólag Kanada felé szeretné venni útját. — Aincart havannai rendőrfőnök, miután rejtekhelyét felfedték, öngyilkosságot követett el, noha titokban elmentek, a feldühödött tömeg ki kaparta sírjából a holttestet és azt megcsontkivá gazolint öntött rá és meggyújtotta az egyetem-téren.

FRANCIA Isle sur Tarne helységben elromlott az elektromos vezetékek. A villamosművek erre 13 ezer voltos áramot kapcsolt be véletlenül az áramkörbe. Ennek a hihetetlen gondatlanságnak következményeként az egész városban elégett a villamosvezetékek. A magafeszítésű áram kikapcsolásának kísérlete közben két szerelő a zonnal meghalt, többen pedig súlyos égési sebeket szenvedtek. Sok házban tűz ütött ki és számtalan jószág égett el a kigyulladt istállóknak.

INDIA lakossága Gandhi életét aggódik. A csontig lesóványodott hindu szabadsághős ugyanis annyira legyengült alig 10 napos önkéntes éhezés után, hogy kórházba kellett szállítani. — Madeline Slade, Gandhi egyik női segítője, most került ki a börtönből, ahol egy évi büntetését töltötte ki. Miss Slade édesapjával, egy angol tengeraggal került Indiába, de a hindu szabadsághőzslomhoz csatlakozván saját szülőföldje ellen fordult.

JAPÁN éleshangú tiltakozást jelentett be a francia kormány. A Sarga-tenger kilenc kis sziklazátonyának birtokbavétele miatt. Mint már jelentették, a csendes-óceáni francia hajóhad flottabázis céljaira bekebelezte a lakatlan szigeteket, azon ígérettel, hogy világítótoronyokkal szereli fel a kereskedelmi hajózárra veszedelmes sziklazsírteket. A japánok most azt panaszozzák fel, hogy a korál-

szigetekre mészáló és madártrágya készletüknek fogva szükségük van és nem nyugszanak bele a francia hódításba.

JUGOSZLÁVIA azelőtti osztrák területen levő Ljubljana városából jelentik, hogy két turista, kik az Erigiau hegycsúcs megmászására indultak, megfagyott a magasban uralkodó nagy hidegben. A felkeresésükre indított mentő-expedíció már csak megdermedt holttestekre akadt.

LENGYELORSZÁG Magyarország példájára szintén villamosítja vasuti hálózatát. A lengyel vasutiságatóság egyelőre a Varsó-Moszkva, Varsó-Danzig és Varsó-Berlin közötti fővonalak 30-80 mérföldes szakaszait villamosítaná. A tervek végrehajtási munkálatai 3-4 esztendőig vennék igénybe.

MOROCCO északafrikai francia gyarmat hegyi-lakói évtizedek óta harcolnak az idegenek uralma ellen s állandóan rettegésben tartják a városi lakosságot. Az elmúlt hetek során számos támadást indított a 25 ezer főnyi francia helyőrség az Atlas hegység szikla-barlangjaiban rejtőzködő rebellek ellen, de mindeddig kevés sikerrel, noha mintegy félezer ember elesett már a franciák hírhedt idegen-légiójából, állítólag több szerencsétlen magyar fiú is.

NÉMETORSZÁG Mansfield városában most ünneplik Luther Márton reformátor születésének 450-ik évfordulóját. Az egyszerű bányászcsaládból származó Luther szülőfalujában az alkalommal 800 leszármazottja jelent meg, nagyrészt Szászországból és Thüringiából, noha Hollandiából is mintegy ezer szász jelentették be érkezésüket vallásalapító ősük emlékének megünneplésére.

OROSZORSZÁG lázasan készül a jövő háborújára, amit a múlt héten rendezett katonai repülőnap is igazolt. Több száz gyors harci gép, valamint egész városok elpusztítására elegendő robbanóanyagot megrakható bombavetők tömege keringett az alkalommal Moszkva felett. — Mint kiderült, a szovjet évenként egy és egy negyed millió újoncot képez sorkatonává és ezáltal az emberölésre való felkészülésben messze maga mögött hagyja a többi militarista államot.

PALESZTINA nemcsak az ókorban volt a zsidók igéretföldje, hanem az új lett a modern időkben is — jelentette ki Dr. Sell Brodetsky, a nemzetközi cionista szövetség angliai születésű elnöke. A Prágában gyűlésező cionisták egyhangúlag elhatározták, hogy mindazon izraelitákat, akik a világ bármely országában nem találnak otthonra, Palesztinába fogadják telepíteni. Egyelőre a Németországból kiűldözött zsidókat vette pártfogásába a csehek fővárosában tanácskozó konferencia.

SPANYOLORSZÁG hír szerint szövetségre lép Franciaországgal és ezáltal elő fogja segíteni, hogy az afrikai francia gyarmatokon meg-megismétlődő felkelések esetén spanyol földön keresztül szállítsanak nagyobb csapatteket és municiót. A franciák a spanyol vasutakkal szeretnék helyettesíteni a jelenlegi, aránylag lassu hajóutat, hogy ezáltal is megrovidítsák a forgalmi időt Afrikáig.

VENEZUELA elnöke tízezer dolláros jutalmat tűzött ki a-

nak a cserkésznek, aki Délamerika minden egyes országán végiggyalogol és utján meglátogatja a közbeeső városok cserkészeit, hogy ezáltal is előmozdítsa a nemzetek közötti megértést. Egy Carlos Zembrana

névű fiú még négy évvel ezelőtt utnakindult a jutalom elnyerése reményében és eddig Argentína, Bolivia, Chile, Colombia, Ecuador, Paraguay és Peru államokat járta be.

MEGALAKUL A NEMZETKÖZI „BUZA-UNIO”

A LONDONI "CANADA HOUSE"-BAN FOLYÓ TANÁCSKOZÁSOK MENETÉRŐL SZÁMOL BE A MAGYAR KÜLKERESKEDELMI INTÉZET VEZETŐJE — AZ EGÉSZ BUZA-FRONTOT MEGVALTOZTATTA A GYENGE ÉSZAKAMERIKAI TERMÉS

A világ valamennyi buzatermelő állama feszült figyelemmel kíséri a londoni világpiacgazdasági értekezlettel kapcsolatos buzakonferencia tárgyalásainak menetét. A buzakérdés ugyanis nemcsak az északamerikai farmereket érinti súlyosan, hanem éppen olyan súlyos nehezíti az európai gabona-termelőkre, viszont kihatással van az ipari államokra is, úgyhogy nyilvánvaló, hogy a buzakérdés végeredményében az egész világot érinti.

Ezen a fontos és nagyjelentőségű konferencián a dunai államok képviselőiben részt vett Winckler István, a Magyar Külkereskedelmi Hivatal elnöke, aki igen tevékenyen részt vett a tárgyalásokon és a londoni konferencia előzményeiről, menetéről és eredményeiről a következőket mondotta az újságíróknak:

— A négy legnagyobb tengerentúli buzatermelő állam, még pedig Kanada, az Egyesült Államok, Argentína és Ausztrália a folyó év tavaszán Genfben tanácskozásra ült össze, hogy a buza világpiac rendezését nemzetközi megegyezéssel megkísérelje. Mivel a tárgyalás nem vezetett eredményre, a londoni világpiacgazdasági konferenciával párhuzamosan folytatódott az ide vonatkozó megbeszélések és Londonban a négy legnagyobb buzatermelő állam meg is állapodott egymással, hogy a világpiacgazdasági konferencián kívül fölveszik az érintkezést egyrészt a dunai államokkal, másrészt az importállamokkal is, ami augusztus 21-ikén a "Canada House"-ban meg is történt.

— A "Big four"-nak — amint ezeket az országokat nevezik — az volt az elgondolásuk, hogy a tengerentúli buzatermelő államok, amelyek a háború alatt és a háború után a legnagyobb mértékben fejlesztették gabona-termelésüket, csökkenték a termelést és kötelezzék magukat arra, hogy ennek a csökkentett vétesterületnek megfelelő átlagban korlátozzák két évre kivitelüket.

— Ennek a korlátozásnak nagy jelentősége abban áll, hogy a mai alacsony buzaárak főképpen azoknak a nagy készleteknek a nyomása alatt állnak, amelyek Kanadában és az Egyesült Államokban részint a farmerek, részint a kereskedelem kezén felhalmozódtak. Magának véve az a tény, hogy ezeknek a nagy készleteknek, amelyek a világ egy évi kenyérmag szükségletét teszik ki, fokozatos és rendszeres értékesítése hatalmas nyomástól szabadítaná fel a nemzetközi buza-piacot, egyúttal az árak emelését is maga után vonhatná.

— A dunai exportállamoktól, tehát Magyarországtól, Jugoszláviától, Rumániától és Bulgáriától a tengerentúliak nem várnak egyebet, mint azt, hogy ezek az országok egy meghatározott mennyiségben szabják meg évi kivitelüket és természetesen az esetleg emelkedő árak ösztönzésére ne növeljék.

— A behozatali államok közreműködésére annyiban számít a tervezet, hogy ezek az országok a buza árának várható emelkedése esetén ugyanolyan arányban szállítsák le buzaválmajukat, továbbá, hogy a buzaforgalmat korlátozó küön-

böző intézkedéseikben, így például az örökös kényszerrel a bevitt mennyiséget illetően enyhítsenek.

— A jelenlegi helyzet az, hogy a tengerentúli és a dunai gabona-termelő államok a lényeges pontokban már megállapodtak egymással és a buzavásárló országok is elvi bajlándóságukat jelentették ki arra vonatkozóan, hogy a tervezet szerint az említett alapon közreműködnek. Így tehát megvan a remény arra, hogy valamennyi érdekelt között hamarosan létrejöhet a megegyezés.

— A helyzetet lényegesen megkönnyíti az ideai rossz termés Északamerikában, amely a kanadai és egyesültekkel készleteknek a belső piacon való elhelyezését lehetővé teszi. További kérdés, hogy a buzaunió esetleges létrejötte milyen kihatással lesz a buzára. Erre természetesen pontos feleletet adni nem lehet, de a kivitteli mennyiségek megszámlálása, a tengerentúli termés csökkentése és az áthozott készletek semlegesítése olyan eszközök, amelyek emberi számítás szerint a buzapiac gyógyításához, szánálásához kell, hogy vezessenek, — ha nem is ebben, de a jövő idényben.

A Magyar Külkereskedelmi Hivatal elnökének sazkészű nyilatkozatából tehát megállapítható, hogy ha a londoni világ konferencia még nem is nyújt bevezetett tényeket a buzakérdést illetően, mégis a tárgyalás nem volt hiábavaló és kilátás van arra, hogy az egész világ gazdasági életére nyomasztó hatással ránehezedő buzaproblémát sikerül megoldani és ezzel együtt megtörténik az első fontos döntő lépés is a gazdasági világválság megszüntetése felé.

A TELEFONDROT, MINT ÉKSZER

Londonból érkezik a hír, hogy a keletafrikai angol gyarmatok telefon-forgalmában sulyos zavarokat okoz a néger nők hiúsága. Nemrégiben készült el Nairobi és Dur-Esz-Szalam között egy ezer kilométer hosszú új telefonvonal, alig helyezték azonban üzembe, máris megszakadt az összeköttetés.

A vizsgálat megállapította, hogy a néger falvak bennszülött leányai és asszonyai letették a vörösréz-drótokat és ékszereket készítettek belőlük. A megszakadt vonalakat az angolok többször kijavították, a néger nők azonban megint csak letették a drótokat, mert a vörösréz csábító csillogásának nem tudtak ellenállni. A hatóságok most kénytelenek lesznek az egész vörösréz dróthálózatot le szerelni és helyette valami kevésbé tetszetős fémből készült drótokat felszerelni, amelyek nem lesznek alkalmasak arra, hogy a néger divatnak megfelelő ékszereket kovacsoljanak belőlük. Szerencse, hogy a néger viskókba nem vezették be a telefont s nincs készülékük.

FOGUNK ÖSSZE MAGYÁROK SEGITSÜK DIADALRA A MI LAPUNKAT HOZZASZÓLÁSSAL — ELŐFIZETÉSSEL!

„AZ EGÉSZ VILÁGNAK ÜZENT A FEHÉR MAGYAR CSODASZARVAS”

Folytatás az 1-6 oldalról

Hazaérve Gödöllőről, mindnyájan sietni fogunk hangadói és terjesztői lenni a magyar népráti szeretetünknek és nagyrabecsülésünknek.

— Leginkább remélem töletek — folytatta bucsúszavait a világ-főcserkész a fiuk beláthatatlan seregéhez fordulva — hogy megkezdett barátságokat ápoljátok tovább és évek múlva, amikor mint felnőtt emberek visszagondoltok erre a Jamboree-ra, ne feledjétek azt, hogy hány jóbarátot szerettetek az alkalommal s hogy ebben az országban milyen becsületes emberek laktak.

Itt egy pillanatra megszaktoltam beszédét Baden-Powell és az ősmagyar csodaszarvas képét, a gödöllői Jamboree jelvényét magára emelve folytatta:

— Testvéreim! Azok, akik a legutolsó Jamboreen közületek résztvettek, emlékeznek, miként vettem át minden országot az arany nyílra, mint a világtábor jelképét, mely szétrepült a földgömb minden tájáról a Jamboreen kezestül. Most, Gödöllőn más a szimbólumunk: mindegyiketek ne csak a cserkészszíngén, hanem a szívében is hordja a fehér magyar csodaszarvas jelvényét!

— Kivánságom, hogy őrizzék a jelvényt és emlékezzetek mindig vissza azokra, akiket kaptatok. Miként az angol arany nyílra, úgy a fehér csodaszarvasnak is jelentősége és üzenete van. Az ősmagyarok sem azért követték, hogy megöljék, hanem mert új utakhoz,

új lehetőségekhez vezette őket s az üldözés fáradságának jutalmul megtalálták boldogságukat. Vezéreljen tehát benneteket is a magyar csodaszarvas vissza hazátokba. Isten veletek!

Miután Chilston budapesti angol követet az angol birodalom érdekeinek képviselőre Moszkvába rendelték, helyettese, Houston Bothwell tanácsos látta egy este vendégül a Jamboree angol vendégeit. Természetesen a kanadaiak is résztvettek ezen az ártatlan "murin", hiszen a friss kedélyű, jó vágású fiuk között képviselve volt úgy az anyaország, mint a dominiomok és kolóniák minden nácója.

Ebben a brit cserkészseregben mintegy teljessé vált az a lenyűgöző fogalom, amit Nagybrítánia a világ számára jelent. A tagbaszakadt kanadaiakon kívül skótok, irek, velsk a földkerekség minden tájáról. Fehérek, sárgák és feketék, középosztálybeliek, munkáscsapatok és a végnélküli tengereken dolgozó hajósok szemefényel mind ott voltak egyetlen nagy család tagjaként az angol diplomácia magyarországi ügyvivőjének a vendégeiként.

Igen, mert az angol világbirodalom nagysága nemcsak földrajzilag mérhetően és nemcsak tömegében van a jeletősége, hanem abban a mindent átfogó nagy tesztvérségben, amelyben együtt dobban a szív és egységessé acélsodik az akarat.

VISCOUNT CHILSTON.

Nagybrítánia budapesti követe, kit moszkvai nagykövetté nevezett ki az angol kormány. Harminc éves szolgálja hazáját az 57 éves diplomata, ki igen sok barátot szerzett már a magyar ügynek. Fanti képünkön éppen új megbízatásának átvétele után távozik Viscount Chilston a londoni királyi palotából.

ÚJRA MEGINDUL AZ AUTÓGYÁRTÁS ODAHAZA

Érdekes a gépkocsi pályafutásának ingadozása Magyarországon. Nemcsak Amerikában, de Európá leg több országában is már bevált közlekedési eszközzé lett az automobil, mely az Oházában még mindig fényűző cikknek számít. A háború s az azt követő forradalmak telje sen visszavetették a magyar ipart ezen a téren, noha például a teherautómobil-, sőt autóbussz gyártás gyönyörű eredményeket mutatott fel.

Az adóhivatalkok mindig sanda szemmel nézték azt, aki autót mert tartani s rendszeren nagyobb adót vetettek az irigylet gépkocsi-tulajdonosra. Lassan azonban eltűnt az idegenkedés az autóra szemben, annak ellenére, hogy a válság takarékoságra intő sulyos volta miatt a magánosok éppenny akárcsak az állam leállította az autót.

A takarékoság jelszavával azonban vissza is éltek, amennyiben az autó elleni düh következtében a gyári munkások és sofőrök száza, sőt ezrei váltak munkanélkülivé. Most azután újra üzembe helyezték az állami gépkocsikat, azaz az indoklással, hogy nem is lehet jó miniszter az, akinek munkaidéjét úgy lebecsülik, hogy még autót se bocsátanak rendelkezésére. Az ország vezetéséről felelős államférfinak éjjel-nappal dolgoznia kell, és ha komoly munkát akarót képvisel a miniszter, úgy az autó költsége munkájának ellenértékéből bőven megtérül.

Kifejlődött az autópáris Magyarországon. Természetesen nem lehet hasonlítani az Egyesült Államok hatalmas gépkocsigyártásához. Mindenesetre jellemtető tünnet, hogy az eddig államtan heverő magyar autógyártást most újra levegő után kapkodnak. Két gyár egyet-egyét és berendezkedik kis autók tömeges gyártására. Alkalmazkodni akarnak a mai helyzethez, azt akarják nyújtani, ami a közönségnek és így gondolkodják üzleti számításukat elérni. Kis kétszemélyes, nagyon

olcsó magyar autót akarnak előállítani, amelyeket az orvosok, ügyvédek és üzletemberek vásárolnának meg.

A Nemzetközi Árumintavásáron már ki is állítottak néhány ilyen kis autót és a siker óriási volt. Szinte percek alatt elkapták az új magyar kocsikat. A magyar gazdasági élet fellendülésének ez is egyik jele. Ne felejtjük el, nem mindig a gazdagok járnak autón, hanem a dolgozó emberek is, és főleg az a fontos, hogy sokezer munkásnak ad kenyert az automobilgyártás.

Cseppfolyósított szénből — nyersolaj

Az angol gazdasági élet legújabb szenzációja a mesterséges petróleum előállításának terve. MacDonald miniszterelnök már napokkal ezelőtt bejelentette a parlamentben, hogy a kormány elő akarja segíteni a mesterséges petróleum előállítását angol szén cseppfolyósítása révén. Angol gazdasági körökben nagy érdeklődéssel várják a kormány intézkedéseit és azt hiszik, hogy a mesterséges petróleumtermelés egy egészen új iparágat teremt és megelékníti az angol gazdasági életet.

A "Daily Telegraph" szerint a mesterséges petróleumtermelés megvalósítása az angol gazdasági fejlődés legnagyobb eseménye lesz a világháború óta. A lap úgy számítja, hogy Anglia tíz éven belül teljesen függet-

leníteni tudja magát a külföldi petróleumtól. A természetes petróleum egyelőre ugyan meglehetősen nagyok miután egy gallon nyersolaj mesterséges előállítására kétszer annyiba kerül majd, szemben a természetes petróleum jelenlegi árával, remélik azonban, hogy idővel sikerül csökkenteni a természetes költségeket és ha beleszámítják a külföldről behozott nyersolajra kivetendő vámokat, végeredményben nem lesz lényeges különbség a két ár között.

A terv az, hogy mindenekelőtt hatalmas gyárat állítsanak fel, amely évente 350,000 tonna angol szenet dolgoz fel; ebből 30 millió gallon petróleumot termelnek cseppfolyósítás révén. Ez a gyár hétezer munkást foglalkoztat és a fokozott széntermelet folytán a bányáparban is legalább kétezer munkás jut majd kenyérhez. A gyárat az Imperial Chemical Industries építi fel hétmillió font sterling azaz 33 millió dollár tökével Billinghamban Middlesbrough mellett.

A MAGYAR vasuttechnika nemzetközi sikert aratott a Közép-Európai Vasut Egyesület nagy pályázatán. A MAV műszaki személyzetének a pályázaton két, egyenként 2000 márkát tartalmazó díjat is sikerült elnyernie. A bírálóbizottság Rónay Gyula főfelügyelőnek a vasuti járművek, futóművek geometriájáról szóló elméleti tanulmányát díjazta a jutalmak egyikével. A másik díjat Puchner Endre műszaki tisztviselő nyerte egy vasuti találmányával.

KIGYÓMÉREG a legújabb orvosság a rák ellen. Calmette tanár a párisi tudományos akadémián előadást tartott a rák kezeléséről. Bejelentette, hogy két tudós, a newyorki Monaszer és a párisi Targuet, arra az eszmére jutott, hogy kigyóméreg kis adagjait alkalmazva a rák különböző formáinak kezelésében. Az eredmény az volt, hogy egyes rosszindulatú daganatok továbbfejlődése megakadt és enyhültek a beteg elvisehetetlen fájdalmai.